

MAJ, 2015

MONITORERING AF TVANG I PSYKIATRIEN

Årsopgørelse 2014

MONITORERING AF TVANG I PSYKIATRIEN

Årsopgørelse 2014

© Sundhedsstyrelsen, 2014

Du kan frit referere teksten i publikationen, hvis du tydeligt gør opmærksom på, at teksten kommer fra Sundhedsstyrelsen.

Det er ikke tilladt at genbruge billeder fra publikationen.

Sundhedsstyrelsen
Axel Heides Gade 1
2300 København S
sundhedsstyrelsen.dk

Emneord

Monitorering af tvang i psykiatrien

Sprog

Dansk

Version

1.0

Versionsdato

Maj, 2014

Udgivet af

Sundhedsstyrelsen 04.05.2014

ISBN Elektronisk

[123456789 123456]

ISBN Trykt

[123456789 123456]

ISSN

[123456789 123456]

INDHOLD

1	Introduktion	3
2	Resumé og sundhedsstyrelsens opfølgning	4
3	Læsevejledning	7
4	Indikatorer med målsætning om 50% reduktion i 2020	8
	4.1 Andelen af personer, der bæltefikseres ud af antal indlagte på nationalt niveau	8
	4.2 Andelen af personer, der bæltefikseres ud af antal indlagte på regionalt niveau	9
	4.3 Det samlede antal bæltefikseringer med varighed over 48 timer på nationalt niveau	12
	4.4 Det samlede antal bæltefikseringer med varighed over 48 timer på regionalt niveau	13
	4.5 Øvrige indikatorer med relevans for bæltefikseringer	16
	4.6 Opsummering	19
5	Indikatorer med målsætning om reduktion i 2020	20
	5.1 Varigheden af bæltefikseringer på nationalt niveau	21
	5.2 Varigheden af bæltefikseringer på regionalt niveau	22
	5.3 Personer udsat for én eller flere tvangsforanstaltninger på nationalt niveau	26
	5.4 Personer udsat for én eller flere tvangsforanstaltninger på regionalt niveau	28
	5.5 Øvrige indikatorer med relevans alle tvangsforanstaltninger samlet	29
	5.6 Opsummering	32
6	Bilags, figur- og tabeloversigt	33

INTRODUKTION

Nærværende notat indeholder Sundhedsstyrelsens kommentarer til den nationale monitorering af anvendelsen af tvang i psykiatrien for året 2014.

Baggrunden for den nationale monitorering af tvangsforanstaltninger samt vejledning til Sundhedsstyrelsens kommentering af monitoreringen for året 2014 kan læses i bilag 1 *Notat vedrørende Sundhedsstyrelsens kommentering af tvangsmonitoreringen i psykiatrien*.

I bilag 2 *Oversigt over tvangsformer* ses en oversigt over og beskrivelse af de tvangsformer, der vedrører den løbende monitorering af tvang i psykiatrien i henhold til psykiatriloven.

I bilag 3 *Dokumentation af indikatorer for tvang i psykiatrien* ses en beskrivelse og dokumentation af anvendelsen af indikatorer for tvang med henblik på at opnå målsætningen om halvering af tvangen i 2020.

I bilag 4 *Baggrundstabeller til monitoreringen af tvang i psykiatrien 2014* ses en samlet oversigt over tabellerne for monitoreringen.

De bagvedliggende tabeller og grafer for den samlede monitorering kan downloades på Statens Serum Instituts hjemmeside via følgende link:

<http://esundhed.dk/sundhedsaktivitet/tip/Sider/tip.aspx>

RESUMÉ OG SUNDHEDSSTYRELSENS OPFØLGNING

Kort overblik over udviklingen på nationalt og regionalt niveau inden for anvendelsen af udvalgte tvangsforanstaltninger i psykiatrien.

Ministeren for sundhed og forebyggelse og Danske Regioners formandskab indgik den 12. juni 2014 en aftale om et fælles mål om halvering af tvang. Alle regioner indgik derefter partnerskabsaftaler, der beskriver den enkelte regions plan for reducere af tvang.

Konkret er målet om en halvering af den anvendte tvang i psykiatrien formuleret ved:

- 1) et mål om, at andelen af personer som tvangsfikseres skal halveres i 2020 og
- 2) at der forekommer et generelt fald i anvendelsen af alle former for tvang.

Målsætningen er operationaliseret ved monitorering af 15 indikatorer, som er beskrevet i bilag 1.

Regionerne har forskellige udgangspunkter for niveauet af tvang, befolkningens størrelse, patientsammensætning mv. Dette skal der tages højde for, når data sammenlignes på tværs af regionerne.

Halvering af anvendelsen af bæltefikseringer

Følgende tre indikatorer monitorerer den overordnede målsætning i henhold til partnerskabsaftalen om halvering af anvendelsen af bæltefikseringer frem mod 2020:

- Andelen af personer der bæltefikseres af antal indlagte (Indikator nr. 1.01)
- Antal personer der bæltefikseres (Indikator nr. 1.02)
- Total antal påbegyndte bæltefikseringer (Indikator nr. 1.03)

For alle tre indikatorer er der sket en reduktion på nationalt niveau i 2014.

For indikator 1.01 med en tilknyttet målsætning om 50% reduktion i 2020 viser monitoreringen, at der på nationalt niveau har været et fald i forhold til baseline i andelen af personer, der har været bæltefikseret set i forhold til antal

For de indikatorerne 1.02 og 1.03 med en tilknyttet målsætning om reduktion i 2020 viser monitoreringen, at alle regioner med undtagelse af Region Sjælland har opnået et fald i forhold til baseline i det totale antal påbegyndte bæltefikseringer samt antallet af personer, der bæltefikseres i alt.

På nationalt niveau ses, med en mindre regional variation, et fald i det totale antal bæltefikseringer med varighed inden for alle intervaller under 48 timer (Indikator nr. 1.07-

1.10). Det betyder, at det særligt er de kortere og mellemlange bæltefikseringer, der er nedbragt.

Det samme ses i forhold til anvendelsen af remme i forbindelse med bæltefikseringer, hvor der ligeledes har været et fald i alle regioner (Indikator nr. 2.01-2.03).

Sundhedsstyrelsen finder faldet i andelen, i antal samt i længden af bæltefikseringer og brugen af remme på nationalt niveau tilfredsstillende, men vil følge området tæt og er opmærksom på, at der stadig er udfordringer på visse områder i regionerne.

For indikator 1.11 med en tilknyttet målsætning om 50% reduktion i 2020 viser monitoreringen, at der har været en stigning i det totale antal bæltefikseringer over 48 timer, med undtagelse af Region Midtjylland og Region Nordjylland.

Monitoreringen af summen af bæltefikseringstimer over 48 timers varighed (Indikator nr. 1.12) viser, at der på nationalt niveau har været en stigning, med undtagelse af Region Midtjylland. Det bør i den forbindelse bemærkes, at enkelte meget langvarige bæltefikseringer kan påvirke indikatorens resultat. Indikatoren er tilknyttet en målsætning om reduktion i 2020.

Sundhedsstyrelsen bemærker denne stigning og vil følge udviklingen tæt vedrørende de langvarige bæltefikseringer.

Generelt fald i anvendelsen af alle former for tvangsanvendelse

Det fremgår ligeledes af partnerskabsaftalerne, at der skal ske et generelt fald i anvendelsen af alle former for tvangsanvendelse. Denne monitoreres ved:

- antallet af voksne berørt af én eller flere tvangsforanstaltninger i psykiatrien (Indikator nr. 8.04)
- antal børn og unge berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger i psykiatrien (Indikator nr. 8.01)

For voksne viser monitoreringen, at der på nationalt niveau for året 2014 har været en stigning i forhold til baseline. Dertil kan det på nationalt niveau konstateres, at andelen af voksne, der har været berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger set i forhold til antal indlagte ligger stabilt i forhold til baseline, med en lille regional variation (Indikator nr. 8.05).

For børn og unge har der på nationalt niveau været en stigning i forhold til baseline i antal børn og unge berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger i psykiatrien (Indikator nr. 8.01). Her ses ligeledes en mindre regional variation. Det samme gør sig gældende i forhold til andelen af børn og unge, der har været berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger set i forhold til antal indlagte (Indikator nr. 8.02).

Sundhedsstyrelsen er opmærksom på, at der er en usikkerhed vedrørende data for børn og unge, da data inkluderer tilfælde af tvangslignende foranstaltninger med forældresamtykke.

Når sådanne foranstaltninger iværksættes mod den mindreåriges vilje, men med informeret samtykke fra forældremyndighedens indehaver, betragtes det ikke som tvang i psykiatrilovens forstand.

Monitorering af andre tvangsformer

Overordnet viser monitoreringen, at der på nationalt niveau har været en positiv udvikling inden for 9 af de 15 indikatorer, der i partnerskabsaftalen er tilknyttet målsætninger om reduktion i anvendelsen af tvang.

Udover de to overordnede målsætninger monitoreres en række af de øvrige tvangsformer med henblik på at følge udviklingen i anvendelsen af andre former for tvang når antallet af bæltefikseringer nedbringes. Sundhedsstyrelsen er opmærksom på at anvendelsen af mindre indgribende tvangsformer kan være hensigtsmæssig, men er samtidig opmærksom på at der ikke sker u hensigtsmæssige stigninger.

Flere af de regioner, der har nedbragt antallet af bæltefikseringer har øget deres forbrug af beroligende medicin, personlig skærmning samt brugen af fastholdelse.

Sundhedsstyrelsen bemærker denne stigning og vil på næste Task Force møde drøfte mulige årsagssammenhænge og initiativer med henblik på at sikre, at der ikke sker en u hensigtsmæssig substitution mellem forskellige tvangsformer.

Sundhedsstyrelsen vil fortsat følge udviklingen i foranstaltninger, der kan erstatte brugen af tvangsfiksering.

Monitoreringen af anvendelse af tvang i psykiatrien vil løbende blive drøftet i Task Force for Psykiatri med henblik på at følge området, vidensdeling samt drøftelse af relevante initiativer. Til det førstkommende møde i Task Force for Psykiatri vil Sundhedsstyrelsen bede regionerne om følgende:

- Regionerne redegør for initiativer i forhold til udfordringer med langvarige bæltefikseringer.
- Region Sjælland redegør for, hvorledes regionen vil håndtere stigningen i det samlede antal bæltefikseringer.
- Regionerne redegør for arbejdet med at sætte fokus på reduktion i anvendelsen af tvangsforanstaltninger generelt, herunder initiativer i forhold til at undgå u hensigtsmæssig substitution mellem forskellige tvangsformer.

LÆSEVEJLEDNING

Sundhedsstyrelsens kommentering af monitoreringen af tvang i psykiatrien er opdelt i to hovedafsnit.

I kapitel 4 kommenteres udviklingen i de indikatorer for tvang i psykiatrien med en tilknyttet målsætning om 50% reduktion i 2020 i forhold til baseline.

I kapitel 5 kommenteres udviklingen i de indikatorer for tvang i psykiatrien med en tilknyttet målsætning om reduktion i 2020 i forhold til baseline.

Først præsenteres udviklingen for de enkelte indikatorer på nationalt niveau, herefter ses der nærmere på udviklingen på regionalt niveau.

Sundhedsstyrelsen vil hvor det findes relevant sammenholde udviklingen i de beskrevne indikatorer på tværs samt se på udviklingen i substituerbare tvangsforanstaltninger.

Sundhedsstyrelsen kommenterer i den forbindelse på flere indikatorer for tvang i psykiatrien, herunder ligeledes indikatorer for tvang i psykiatrien uden en specifikt tilknyttet målsætning om reduktion i 2020. For at se en samlet oversigt over, hvilke indikatorer der er tilknyttet målsætninger om reduktion, og hvilke der alene følges se Bilag 1 Notat vedrørende Sundhedsstyrelsens kommentering af tvangsmonitoreringen i psykiatrien.

Sundhedsstyrelsen benytter i dele af sin kommentering grafiske tendenslinjer, der viser en forholdsmæssig procentvis reduktion på 10 pct. årligt. Tendenslinjerne er blot tilføjet for at hjælpe læseren med at vurdere kurverne, i det det skal understreges, at der ikke i partnerskabsaftalen en forventning om, at regionerne skal følge en jævn fordelingskurve frem til målet om halvering i 2020.

INDIKATORER MED MÅLSÆTNING OM 50% REDUKTION I 2020

Præsentation af udviklingen på nationalt og regionalt niveau for året 2014 inden for udvalgte tvangsindikatorer med en tilknyttet målsætning om 50% reduktion frem mod 2020.

I kapitel 4 beskrives de indikatorer med en tilknyttet målsætning om 50% reduktion i 2020 i forhold til baseline. Det drejer sig om indikatorerne:

- (Indikator nr. 1.01) Andelen af personer der bæltefikseres af antal indlagte
- (Indikator nr. 1.11) Det totale antal bæltefikseringer med varighed over 48 timer

Først præsenteres udviklingen for den enkelte indikator på nationalt niveau, herefter ses der nærmere på udviklingen på regionalt niveau.

4.1 ANDELEN AF PERSONER, DER BÆLTEFIKSERES UD AF ANTAL INDLAGTE PÅ NATIONALT NIVEAU

På nationalt niveau har der været et fald på 0,6 procent point, i forhold til baseline, i antal personer, der har været bæltefikseret set i forhold til antal indlagte (Indikator nr. 1.01).

Derudover ses et fald i det samlede antal påbegyndte bæltefikseringer på 137 samt i det samlede antal personer der bæltefikseres på 534, jf. Tabel 8, side 21.

På nationalt niveau har der været et fald i både antal personer, der bæltefikseres samt i antallet af personer, der bæltefikseres mere en én gang.

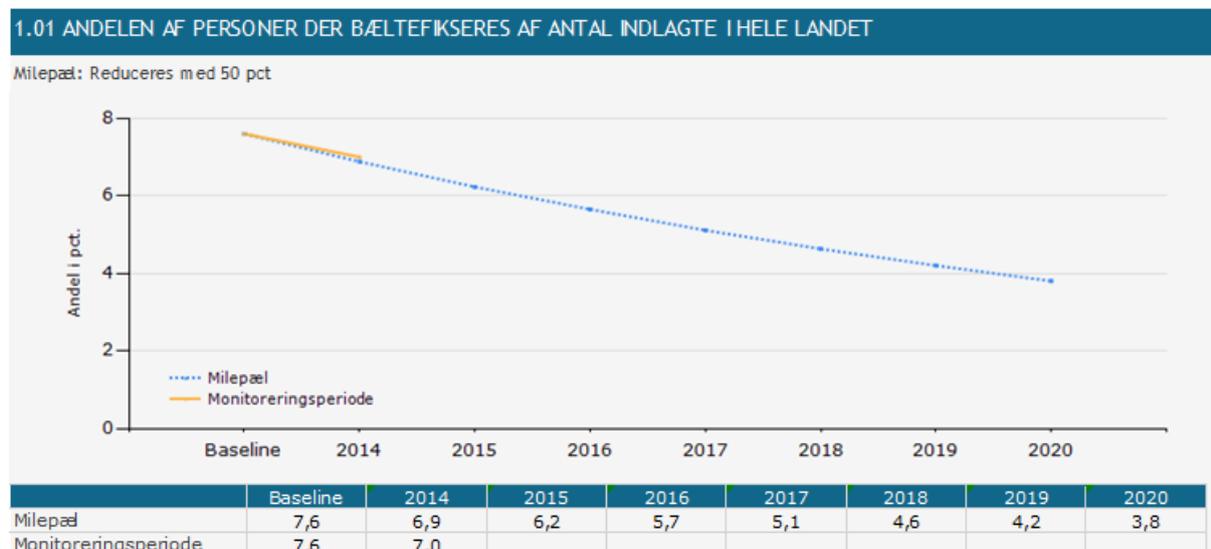
TABE L 1. ANDELEN AF PERSONER DER BÆLTEFIKSERES UD AF ANTAL INDLAGTE MED EN TILKNYTTET MÅLSÆTNING OM REDUKTION PÅ 50% I 2020 I FORHOLD TIL BASELINE

1. BÆLTE – Nationalt niveau	Baseline	Monitorering	Milepæl	Udvikling	
INDIKATOR	2011-2013	2014	2020	Fra baseline til 2014	
1.01 Andelen af personer der bæltefikseres af antal indlagte (Andel i pct.)	7,6	7,0	3,8	-0,6	pct.-point

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

Figur 1 viser udviklingen for andelen af personer, der bæltefikseres ud af antal indlagte. Udviklingen er sat i forhold til en tendenslinje, der viser en forholdsvis reduktion, såfremt milepælen på 50 procents reduktion i 2020 følger en jævn fordelingskurve.

FIGUR 1. ANDELEN AF PERSONER, DER BÆLTEFIKSERES UD AF ANTAL INDLAGTE I HELE LANDET

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

4.2 ANDELEN AF PERSONER, DER BÆLTEFIKSERES UD AF ANTAL INDLAGTE PÅ REGIONALT NIVEAU

På regionalt niveau viser monitoreringen, at alle regioner for året 2014 har ligget enten stabilt eller har haft en nedgang, i forhold til baseline, i andelen af personer, der har været bæltefikseret ud af antal indlagte (Indikator nr. 1.01).

Udviklingen i andelen af personer, der bæltefikseres ud af antal indlagte (Indikator nr. 1.01) bør sammenholdes med udviklingen i antallet af indlagte, da en markant ændring i antallet af indlagte kan påvirke indikatorens værdi, som et resultat af, at andelen udgør forholdt mellem antal personer, der bæltefikseres, og antal personer, der er indlagt på en psykiatrisk afdeling.

Regionernes indlæggelsestal varierer, hvilket skal tages med i betragtning, når andelen af bæltefikseringer sammenlignes på tværs. Regionernes indlæggelsestal har i 2014 ligget relativt stabilt sammenlignet med et gennemsnit fra 2011-2013, dog har Region Sjælland og Region Midtjylland har haft en mindre stigning i antal indlagte på henholdsvis 5 og 8 %.

TABEL 2. ANDELEN AF PERSONER, DER BÆLTEFIKSERES, UD AF ANTAL INDLAGTE PÅ REGIONALT NIVEAU

1. BÆLTE		Baseline	Monitorering	Milepæl	Udvikling	
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014	2020	Fra baseline til 2014	
1.01 Andelen af personer der bæltefikseres af antal	Region Hovedstaden	6,7	6,0	3,4	-0,7	pct.-point
	Region Midtjylland	9,2	8,0	4,6	-1,2	pct.-point
	Region	7,5	6,7	3,8	-0,8	pct.-

indlagte (Andel i pct.)	Nordjylland					point
	Region Sjælland	6,6	6,7	3,3	0,1	pct.-point
	Region Syddanmark	8,6	8,0	4,3	-0,6	pct.-point

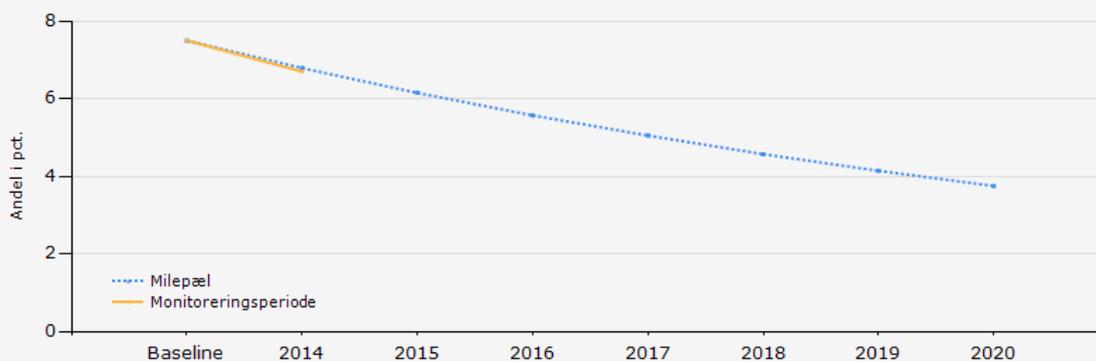
Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

Figur 2- Figur 6 viser udviklingen i andelen af personer, der bæltefikseres ud af antal indlagte, fordelt på regioner. Udviklingen er sat i forhold til en tendenslinje, der viser en forholdsmæssige reduktion, såfremt milepælen på 50 procents reduktion i 2020 følger en jævn fordelingskurve. Region Sjælland afviger væsentligt fra tendenslinjen.

FIGUR 2. ANDELEN AF PERSONER, DER BÆLTEFIKSERES AF ANTAL INDLAGTE I REGION NORDJYLLAND

1.01 ANDELEN AF PERSONER DER BÆLTEFIKSERES AF ANTAL INDLAGTE I REGION NORDJYLLAND

Milepæl: Reduceres med 50 pct

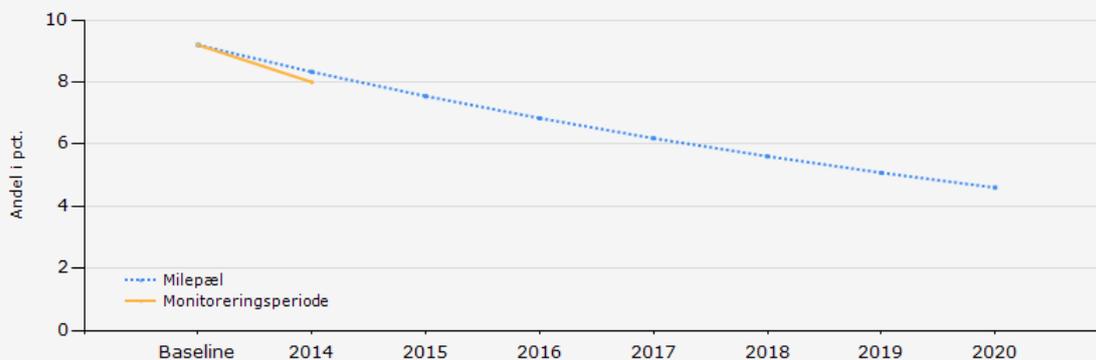
	Baseline	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Milepæl	7,5	6,8	6,2	5,6	5,1	4,6	4,1	3,8
Monitoreringsperiode	7,5	6,7						

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

FIGUR 3. ANDELEN AF PERSONER, DER BÆLTEFIKSERES UD AF ANTAL INDLAGTE I REGION MIDTJYLLAND

1.01 ANDELEN AF PERSONER DER BÆLTEFIKSERES AF ANTAL INDLAGTE I REGION MIDTJYLLAND

Milepæl: Reduceres med 50 pct

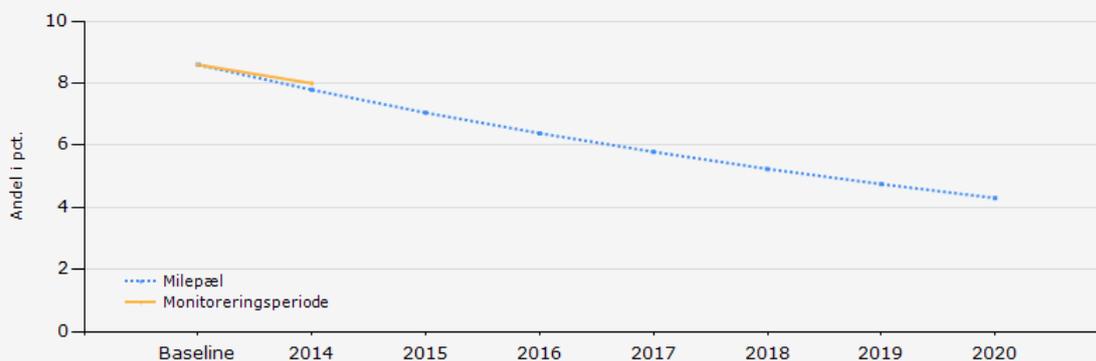
	Baseline	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Milepæl	9,2	8,3	7,6	6,8	6,2	5,6	5,1	4,6
Monitoreringsperiode	9,2	8,0						

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

FIGUR 4. ANDELEN AF PERSONER, DER BÆLTEFIKSERES UD AF ANTAL INDLAGTE I REGION SYDDANMARK

1.01 ANDELEN AF PERSONER DER BÆLTEFIKSERES AF ANTAL INDLAGTE I REGION SYDDANMARK

Milepæl: Reduceres med 50 pct

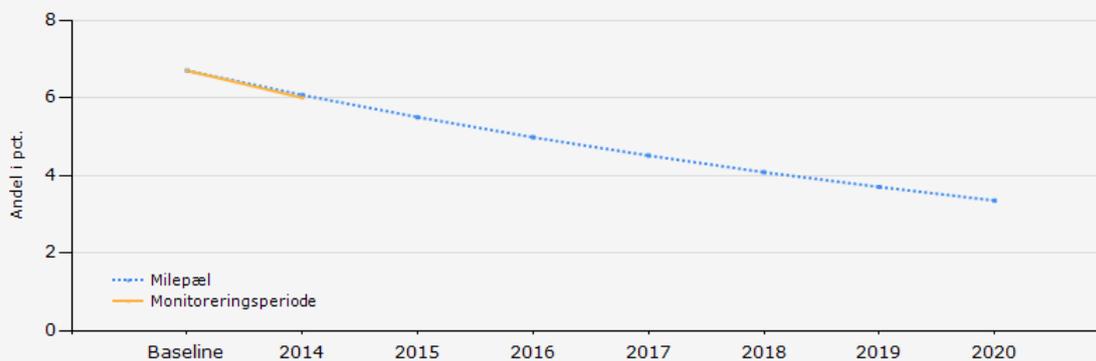
	Baseline	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Milepæl	8,6	7,8	7,1	6,4	5,8	5,2	4,8	4,3
Monitoreringsperiode	8,6	8,0						

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

FIGUR 5. ANDELEN AF PERSONER, DER BÆLTEFIKSERES UD AF ANTAL INDLAGTE I REGION HOVEDSTADEN

1.01 ANDELEN AF PERSONER DER BÆLTEFIKSERES AF ANTAL INDLAGTE I REGION HOVEDSTADEN

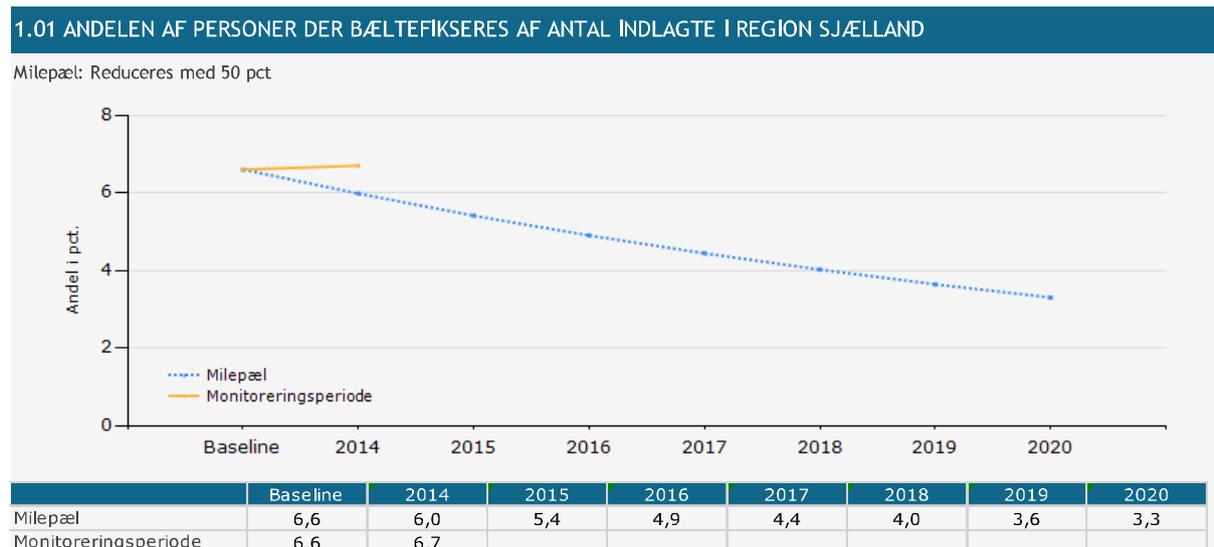
Milepæl: Reduceres med 50 pct

	Baseline	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Milepæl	6,7	6,1	5,5	5,0	4,5	4,1	3,7	3,4
Monitoreringsperiode	6,7	6,0						

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

FIGUR 6. ANDELEN AF PERSONER, DER BÆLTEFIKSERES UD AF ANTAL INDLAGTE I REGION SJÆLLAND

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

4.3 DET SAMLEDE ANTAL BÆLTEFIKSERINGER MED VARIGHED OVER 48 TIMER PÅ NATIONALT NIVEAU

Det samlede antal bæltefikseringer med varighed længere end 48 timer er steget i 2014 i forhold til baseline.

TABEL 3. TOTAL ANTAL BÆLTEFIKSERINGER OVER 48 TIMER MED EN TILKNYTTET MÅLSÆTNING OM REDUKTION PÅ 50% I 2020 I FORHOLD TIL BASELINE

1. BÆLTE – Nationalt niveau	Baseline	Monitorering	Milepæl	Udvikling	
INDIKATOR	2011-2013	2014	2020	Fra baseline til 2014	
1.11 Total antal bæltefikseringer over 48 timer (<i>Antal påbegyndt</i>)	776	795	388	19	antal påbegyndt

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

Der er tilsvarende på nationalt niveau et fald i det totale antal bæltefikseringer med varighed under 48 timer (Indikator nr. 1.07-1.10), jf Tabel 8, side 21.

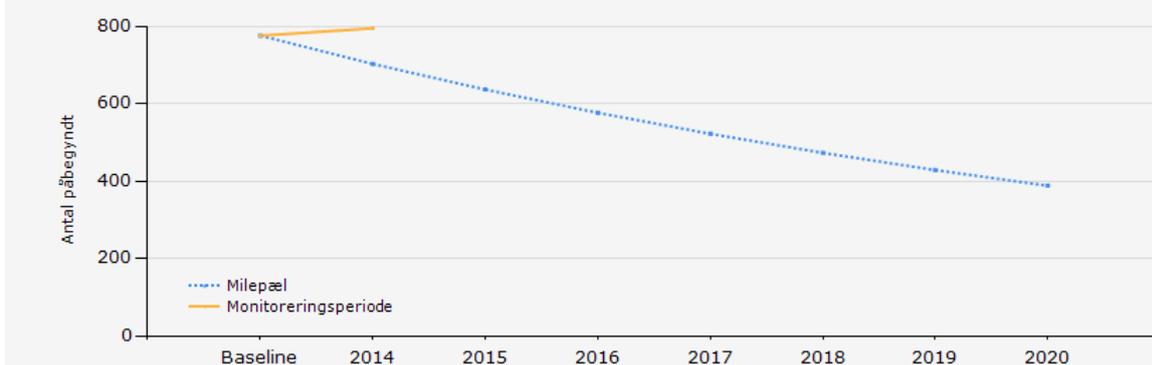
Dertil viser monitoreringen, at der på nationalt niveau er en stigning i forhold til baseline i den samlede sum af bæltefikseringstimer over 48 timers varighed (Indikator nr. 1.12), jf. Tabel 8, side 21. Det bør i den forbindelse bemærkes, at enkelte meget langvarige bæltefikseringer kan påvirke indikatorens resultat.

Figur 7 viser udviklingen i antal bæltefikseringer over 48 timer. Udviklingen er sat i forhold til en tendenslinje, der viser en forholdsmæssige reduktion, såfremt milepælen på 50 procent reduktion i 2020 følger en jævn fordelingskurve. Den nationale målopfyldelse for denne indikator afviger fra tendenslinjen.

FIGUR 7. TOTALT ANTAL BÆLTEFIKSERINGER OVER 48 TIMER I HELE LANDET

1.11 TOTAL ANTAL BÆLTEFIKSERINGER OVER 48 TIMER I HELE LANDET

Milepæl: Reduceres med 50 pct

	Baseline	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Milepæl	776	703	637	577	522	473	428	388
Monitoreringsperiode	776	795						

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

4.4 DET SAMLEDE ANTAL BÆLTEFIKSERINGER MED VARIGHED OVER 48 TIMER PÅ REGIONALT NIVEAU

På regionalt niveau viser monitoreringen, at alle regioner med undtagelse af Region Midtjylland og Region Nordjylland for året 2014 har haft en stigning, i forhold til baseline, i det totale antal bæltefikseringer med en varighed over 48 timer (Indikator nr. 1.11).

TABEL 4. TOTAL ANTAL BÆLTEFIKSERINGER OVER 48 TIMER PÅ REGIONALT NIVEAU

1. BÆLTE		Baseline	Monitorering	Milepæl	Udvikling	
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014	2020	Fra baseline til 2014	
1.11 Total antal bæltefikseringer over 48 timer (Antal påbegyndt)	Region Hovedstaden	195	229	98	34	antal påbegyndt
	Region Midtjylland	178	151	89	-27	antal påbegyndt
	Region Nordjylland	66	53	33	-13	antal påbegyndt
	Region Sjælland	79	95	40	16	antal påbegyndt
	Region Syddanmark	257	267	129	10	antal påbegyndt

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

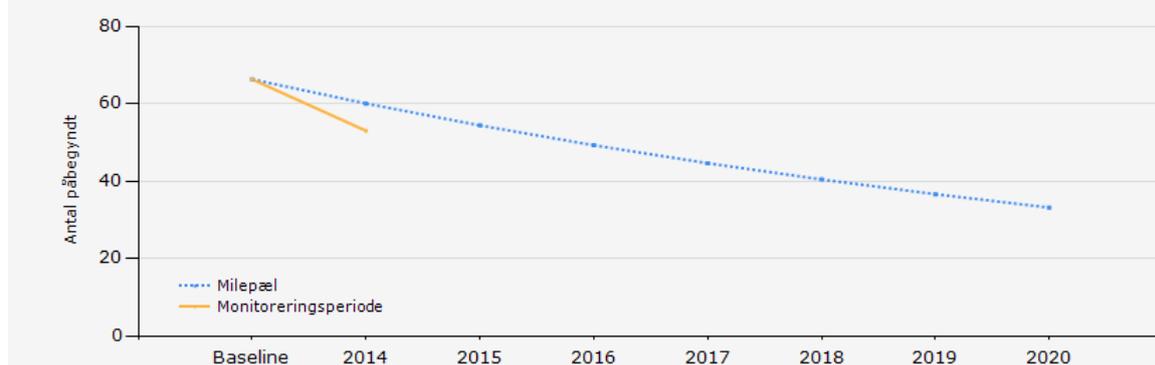
Figur 8 til

Figur 12 viser udviklingen i antal bæltefikseringer fordelt på regioner. Udviklingen er sat i forhold til en tendenslinje, der viser en forholdsvis reduktion, såfremt milepælen på 50 procent reduktion i 2020 følger en jævn fordelingskurve. Alle regioner afviger fra tendenslinjen, men en stigende tendens ses i Region Hovedstaden, Region Syddanmark og Region Sjælland.

FIGUR 8. TOTALT ANTAL BÆLTFIKSINGER OVER 48 TIMER I REGION NORDJYLLAND

1.11 TOTAL ANTAL BÆLTFIKSINGER OVER 48 TIMER I REGION NORDJYLLAND

Milepæl: Reduceres med 50 pct

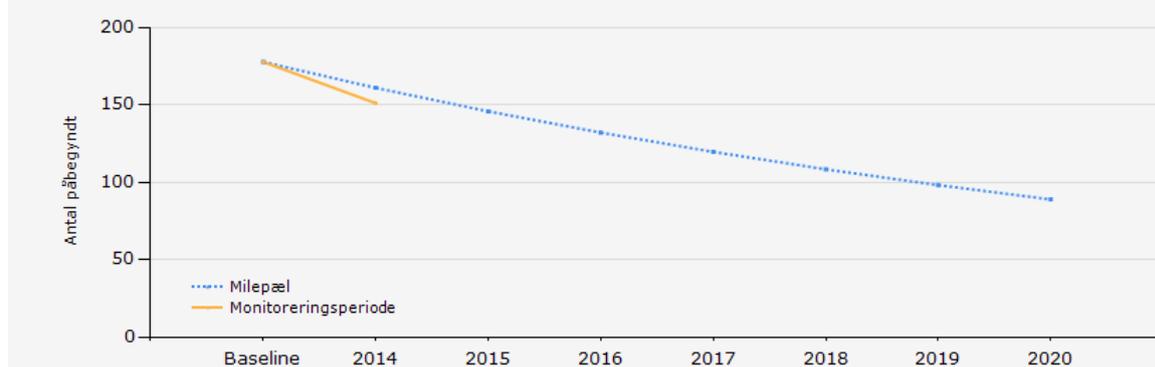
	Baseline	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Milepæl	66	60	54	49	45	40	37	33
Monitoreringsperiode	66	53						

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

FIGUR 9. TOTALT ANTAL BÆLTFIKSINGER OVER 48 TIMER I REGION MIDTJYLLAND

1.11 TOTAL ANTAL BÆLTFIKSINGER OVER 48 TIMER I REGION MIDTJYLLAND

Milepæl: Reduceres med 50 pct

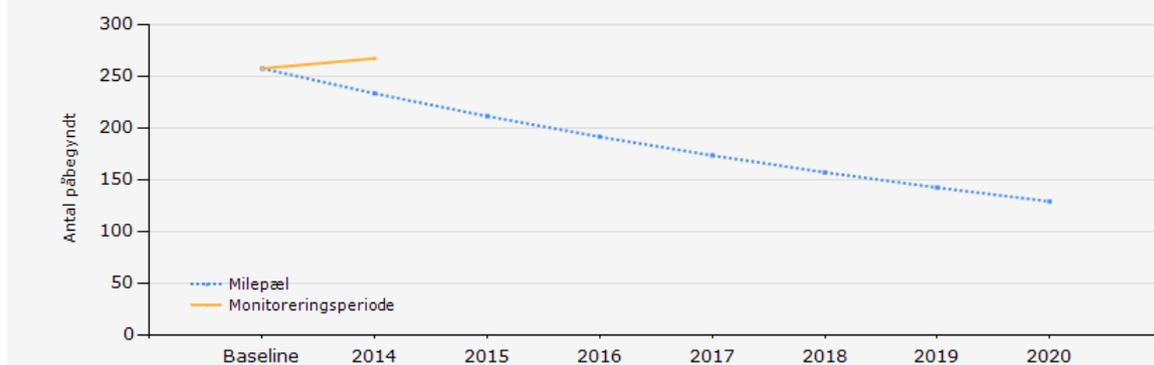
	Baseline	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Milepæl	178	161	146	132	120	108	98	89
Monitoreringsperiode	178	151						

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

FIGUR 10. TOTALT ANTAL BÆLTEFIKSERINGER OVER 48 TIMER I REGION SYDDANMARK

1.11 TOTAL ANTAL BÆLTEFIKSERINGER OVER 48 TIMER I REGION SYDDANMARK

Milepæl: Reduceres med 50 pct

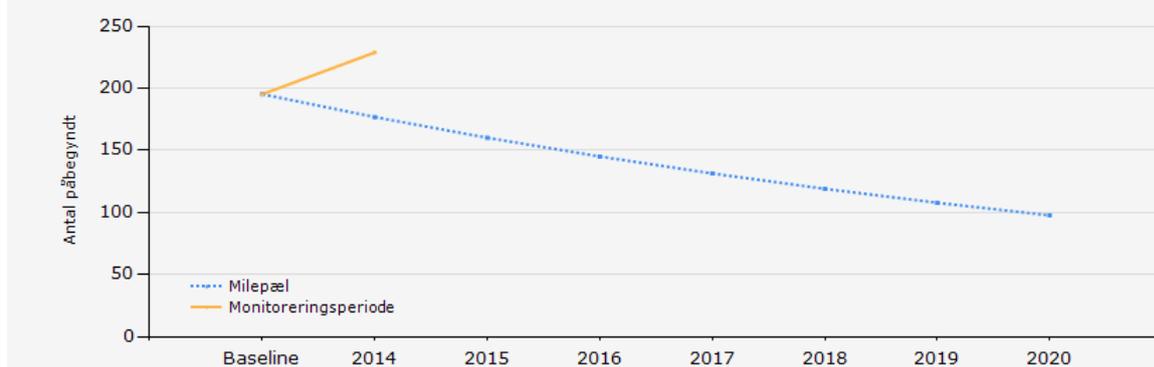
	Baseline	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Milepæl	257	233	211	191	173	157	142	129
Monitoreringsperiode	257	267						

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

FIGUR 11. TOTALT ANTAL BÆLTEFIKSERINGER OVER 48 TIMER I REGION HOVEDSTADEN

1.11 TOTAL ANTAL BÆLTEFIKSERINGER OVER 48 TIMER I REGION HOVEDSTADEN

Milepæl: Reduceres med 50 pct

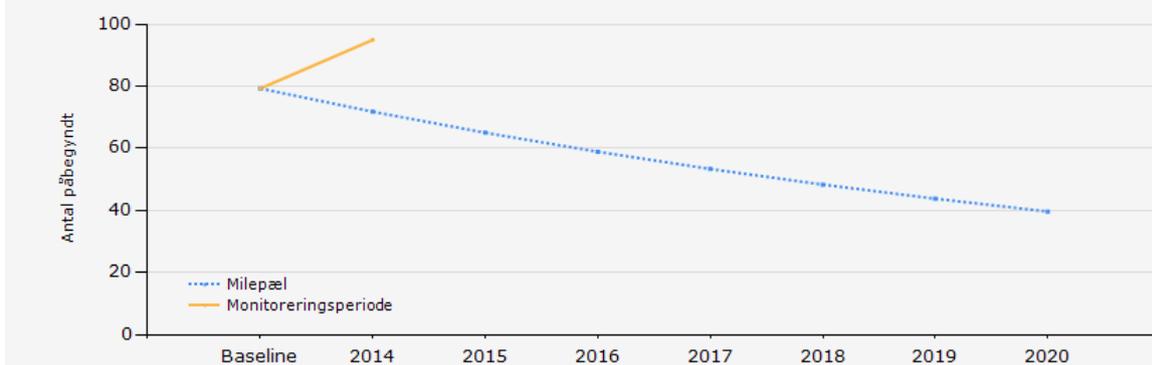
	Baseline	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Milepæl	195	177	160	145	131	119	108	98
Monitoreringsperiode	195	229						

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

FIGUR 12. TOTALT ANTAL BÆLTEFIKSERINGER OVER 48 TIMER I REGION SJÆLLAND

1.11 TOTAL ANTAL BÆLTEFIKSERINGER OVER 48 TIMER I REGION SJÆLLAND

Milepæl: Reduceres med 50 pct

	Baseline	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Milepæl	79	72	65	59	53	48	44	40
Monitoreringsperiode	79	95						

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

4.5 ØVRIGE INDIKATORER MED RELEVANS FOR BÆLTEFIKSERINGER

Et særskilt fokus på nedbringelse af én type af tvang kan resultere i både hensigtsmæssige og uhensigtsmæssige stigninger i øvrige tvangsforanstaltninger. Fokus på nedbringelse af antallet af bæltefikseringer kan eksempelvis medvirke til at der sker en stigning i anvendelse af tvangsforanstaltninger såsom skærmning eller fastholdelse. Det betragtes som hensigtsmæssigt, når der anvendes en mindre indgribende foranstaltning. Men der kan også ske uhensigtsmæssige stigninger i de øvrige tvangsforanstaltninger, som eksempelvis langvarig fastholdelse eller store stigninger i brugen af eksempelvis akutberoligende medicin.

For at følge, om der sker en uhensigtsmæssig substitution mellem forskellige tvangsforanstaltninger i realiseringen af det nationale fælles mål om en halvering af bæltefiksering monitoreres udviklingen i en lang række tvangsforanstaltninger, herunder nogle med og nogle uden tilknyttede målsætninger om reduktion i forhold til baseline.

Med henblik på udviklingen i foranstaltninger der kan erstatte brugen af tvangsfiksering kan det konstateres, at flere af regionerne med undtagelse af Region Nordjylland og Region Midtjylland har haft en stigning i forhold til baseline i antallet af personer, der får beroligende medicin med tvang (Indikator nr. 3.01). Samme tendens går igen i forbindelse med det totale antal gange, der gives beroligende medicin med tvang (Indikator nr. 3.02), samt andelen af personer, der får beroligende medicin ud af antal indlagte (Indikator nr. 3.03).

Flere af de regioner, der har nedbragt antallet af bæltefikseringer har således øget deres forbrug af beroligende medicin.

TABEL 5. BEROLIGENDE MEDICIN I ANTAL OG ANDELE

3. BEROLIGENDE MEDICIN		Baseline	Monitorering
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014
3.01 Antal personer der får beroligende medicin med tvang	Hele landet	2.043	2.125
	Region Hovedstaden	914	943

<i>(Antal berørt)</i> <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Region Midtjylland	402	381
	Region Nordjylland	132	107
	Region Sjælland	234	263
	Region Syddanmark	383	457
3.02 Total antal gange der gives beroligende medicin med tvang <i>(Antal påbegyndt)</i> <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Hele landet	7.155	7.954
	Region Hovedstaden	3.317	3.892
	Region Midtjylland	1.529	1.193
	Region Nordjylland	418	270
	Region Sjælland	685	1.108
	Region Syddanmark	1.206	1.491
3.03 Andelen af personer der får beroligende medicin af antal indlagte <i>(Andel i pct.)</i> <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Hele landet	7,7	7,8
	Region Hovedstaden	8,6	8,9
	Region Midtjylland	8,3	7,3
	Region Nordjylland	5,7	4,5
	Region Sjælland	6,3	7,0
	Region Syddanmark	6,9	7,8

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien, Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

I forhold til antal fastholdelser ses det ligeledes, at alle regionerne oplever en stigning i forhold til baseline i antallet af personer, der fastholdes (Indikator nr. 4.01), samt i det totale antal gange der fastholdes (Indikator nr. 4.02), i sidstnævnte med undtagelse af Region Midtjylland. Samme tendens går igen i forbindelse med andelen af personer, der fastholdes ud af antal indlagte (Indikator nr. 4.03) med undtagelse af Region Midtjylland og Region Syddanmark.

Fastholdelse vil som oftest være af kortere varighed. Anvendes fastholdelse frem for en bæltefiksering vil det i nogle tilfælde betyde, at der kan være behov for flere kortvarige fastholdelser. I en sådan situation vil en stigning i antallet af fastholdelser være forholdsmæssigt større end det respektive fald i antal bæltefikseringer.

TABEL 6. FASTHOLDEN I ANTAL OG ANDELE

4. FASTHOLDEN		Baseline	Monitorering
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014
4.01 Antal personer der fastholdes <i>(Antal berørt)</i> <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Hele landet	928	1.047
	Region Hovedstaden	378	455
	Region Midtjylland	195	209
	Region Nordjylland	129	148
	Region Sjælland	154	163
	Region Syddanmark	83	83
4.02 Total antal gange der fastholdes <i>(Antal påbegyndt)</i> <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i</i>	Hele landet	2.828	3.721
	Region Hovedstaden	1.169	1.722
	Region Midtjylland	576	545
	Region Nordjylland	483	574
	Region Sjælland	404	624

<i>monitoreringen.</i>	Region Syddanmark	196	256
4.03 Andelen af personer der fastholdes af antal indlagte (<i>Andel i pct.</i>) <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Hele landet	3,5	3,8
	Region Hovedstaden	3,5	4,3
	Region Midtjylland	4,1	4,0
	Region Nordjylland	5,6	6,3
	Region Sjælland	4,1	4,4
	Region Syddanmark	1,5	1,4

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

Sammenholdes der med udviklingen i personlig skærmning ses det endvidere, at antallet af personer der skærmes (Indikator nr. 5.01) er faldet i forhold til baseline i de fleste regioner med undtagelse af Region Hovedstaden og Region Sjælland. Tendensen gentages i forhold til det totale antal gange der skærmes (Indikator nr. 5.02) mens andelen af personer der skærmes ud af antal indlagte (Indikator nr. 5.03) ligger forholdsvist stabilt i alle regioner.

TABEL 7. PERSONLIG SKÆRMNING I ANTAL OG ANDELE

5. PERSONLIG SKÆRMNING		Baseline	Monitorering
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014
5.01 Antal personer der skærmes (<i>Antal berørt</i>) <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Hele landet	79	74
	Region Hovedstaden	21	33
	Region Midtjylland	23	13
	Region Nordjylland	5	-
	Region Sjælland	17	24
	Region Syddanmark	14	4
5.02 Total antal gange der skærmes (<i>Antal påbegyndt</i>) <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Hele landet	88	92
	Region Hovedstaden	27	44
	Region Midtjylland	25	14
	Region Nordjylland	4	-
	Region Sjælland	17	30
	Region Syddanmark	15	4
5.03 Andelen af personer der skærmes af antal indlagte (<i>Andel i pct.</i>) <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Hele landet	0,3	0,3
	Region Hovedstaden	0,2	0,3
	Region Midtjylland	0,5	0,2
	Region Nordjylland	0,2	-
	Region Sjælland	0,4	0,6
	Region Syddanmark	0,3	0,1

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

I kapitel 5 beskrives de indikatorer, der følges i relation til at vurdere udviklingen i indikator (Indikator nr. 1.11) men som ligeledes har tilknyttet selvstændige målsætninger om reduktion i forhold til baseline frem mod 2020.

4.6 OPSUMMERING

I det følgende opsummeres udviklingen i indikatorerne vedrørende anvendelsen af bæltefikseringer. Dertil sammenholdes udviklingen i de ovenfor beskrevne indikatorer med udviklingen i substituerbare tvangsformer.

På nationalt niveau for året 2014 har der været et fald i forhold til baseline, i andelen af personer, der har været bæltefikseret set i forhold til antal indlagte (Indikator nr. 1.01).

Derudover ses et fald i det samlede antal påbegyndte bæltefikseringer¹ samt i det samlede antal personer der bæltefikseres (Indikator nr. 2.01-2.03)., jf. Tabel 8, side 21. Alle regioner med undtagelse af Region Sjælland har opnået et fald i forhold til baseline i det totale antal påbegyndte bæltefikseringer og i det samlede antal personer, der bæltefikseres.

Sundhedsstyrelsen kan således konstatere, at der på nationalt niveau er et fald i både antal personer, der bæltefikseres samt i antallet af personer, der bæltefikseres mere en én gang.

På regionalt niveau viser monitoreringen, at alle regioner for året 2014 har ligget enten stabilt eller har haft en nedgang i forhold til baseline vedr. andelen af personer, der har været bæltefikseret ud af antal indlagte (Indikator nr. 1.01).

Antallet af indlæggelser i regionerne varierer, hvilket skal tages med i betragtning, når andelen af bæltefikseringer sammenlignes på tværs. Antallet af indlæggelser har i 2014 ligget relativt stabilt sammenlignet med et gennemsnit fra 2011-2013, dog har Region Sjælland og Region Midtjylland har haft en mindre stigning i antal indlagte på henholdsvis 5 og 8 %.

I forhold til det samlede antal bæltefikseringer med varighed over 48 timer, viser monitoreringen, at der på nationalt niveau for året 2014 har været et en stigning i forhold til baseline. Samtidig ses der på nationalt niveau en stigning i forhold til baseline i den samlede sum af bæltefikseringstimer over 48 timers varighed (Indikator nr. 1.12), jf. Tabel 8, side 21.

På regionalt niveau viser monitoreringen, at alle regioner med undtagelse af Region Midtjylland og Region Nordjylland for året 2014 har haft en stigning, i forhold til baseline, i det totale antal bæltefikseringer med en varighed over 48 timer (Indikator nr. 1.11).

¹ Frivillige bæltefikseringer er medregnet i opgørelsen af det totale antal bæltefikseringer samt baseline for denne indikator. Frivillige bæltefikseringer vil sige bæltefikseringer, hvor patienten selv anmoder om at blive lagt i bælte af trykårsager. Monitoreringen viser, at andelen af frivillige bæltefikseringer i 2014 svarer til 7,5 procent ud af det totale antal bæltefikseringer på nationalt plan.

INDIKATORER MED MÅLSÆTNING OM REDUKTION I 2020

Præsentation af udviklingen på nationalt og regionalt niveau for året 2014 inden for udvalgte tvangsindikatorer med en tilknyttet målsætning om reduktion frem mod 2020.

I kapitel 5 beskrives de indikatorer med en tilknyttet målsætning om reduktion i 2020 i forhold til baseline. Det drejer sig om indikatorerne:

Varigheden af bæltefikseringer (afsnit 5.1 5.2)

- (Indikator nr. 1.02) Antal personer der bæltefikseres
- (Indikator nr. 1.03) Total antal bæltefikseringer
- (Indikator nr. 1.07) Total antal bæltefikseringer 0-2 timer
- (Indikator nr. 1.08) Total antal bæltefikseringer 2-8 timer
- (Indikator nr. 1.09) Total antal bæltefikseringer 8-24 timer
- (Indikator nr. 1.10) Total antal bæltefikseringer 24-48 timer
- (Indikator nr. 1.12) Sum af bæltefikseringstimer over 48 timers varighed
- (Indikator nr. 2.01) Antal personer hvor der bruges remme
- (Indikator nr. 2.03) Andelen af personer hvor der bruges remme af antal indlagte

Personer udsat for én eller flere tvangsforanstaltninger (afsnit 5.3 og 5.4)

- (Indikator nr. 8.04) Antal voksne berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger
- (Indikator nr. 8.05) Andel af voksne berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger i forhold til antal indlagte
- (Indikator nr. 8.01) Antal af børn og unge under 18 berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger
- (Indikator nr. 8.02) Andel af børn berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger i forhold til antal indlagte

Først præsenteres udviklingen for indikatorerne på nationalt niveau, herefter beskrives udviklingen på regionalt niveau.

5.1 VARIGHEDEN AF BÆLTEFIKSERINGER PÅ NATIONALT NIVEAU

Tabel 8 viser udviklingen inden for en række indikatorer, der ligeledes belyser anvendelsen af tvangsfiksering med bælte og remme i psykiatrien. Alle indikatorer i Tabel 8 og Tabel 9 er tilknyttet en målsætning om reduktion i 2020 i forhold til baseline.

Der ses, som beskrevet tidligere, et fald i det samlede antal påbegyndte bæltefikseringer² samt i det samlede antal personer der bæltefikseres (Indikator nr. 2.01-2.03).

I forhold til det nationale niveau kan der ligeledes konstateres et fald, i det totale antal bæltefikseringer med varighed inden for alle intervaller under 48 timer (Indikator nr. 1.02-1.10). Det betyder, at det særligt er de kortere og mellem lange bæltefikseringer, der er nedbragt.

TABEL 8. OVERSIGT OVER INDIKATORER VEDR. BÆLTEFIKSERING MED EN TILKNYTTET MÅLSÆTNING OM REDUKTION I 2020 I FORHOLD TIL BASELINE

1. BÆLTE – Nationalt niveau	Baseline	Monitorering	Udvikling	
INDIKATOR	2011-2013	2014	Fra baseline til 2014	
1.02 Antal personer der bæltefikseres (Antal berørt)	2.036	1.899	-137	antal berørt
1.03 Total antal bæltefikseringer (Antal påbegyndt)	5.689	5.155	-534	antal påbegyndt
1.07 Total antal bæltefikseringer 0-2 timer (Antal påbegyndt)	815	638	-177	antal påbegyndt
1.08 Total antal bæltefikseringer 2-8 timer (Antal påbegyndt)	1.445	1.258	-187	antal påbegyndt
1.09 Total antal bæltefikseringer 8-24 timer (Antal påbegyndt)	1.899	1.746	-153	antal påbegyndt
1.10 Total antal bæltefikseringer 24-48 timer (Antal påbegyndt)	747	697	-50	antal påbegyndt
1.12 Sum af bæltefikseringstimer over 48 timers varighed (Antal timer)	106.415	117.536	11.121	timer

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien, Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

I forhold til udviklingen i den samlede sum af bæltefikseringstimer over 48 timers varighed (Indikator nr. 1.12) ses der imidlertid en stigning på nationalt niveau. Det bør i den forbindelse bemærkes, at enkelte langvarige bæltefikseringer kan påvirke indikatorens resultat.

² Frivillige bæltefikseringer er medregnet i opgørelsen af det totale antal bæltefikseringer samt baseline for denne indikator. Frivillige bæltefikseringer vil sige bæltefikseringer, hvor patienten selv anmoder om at blive lagt i bælte af trykårsager. Monitoreringen viser, at andelen af frivillige bæltefikseringer i 2014 svarer til 7,5 procent ud af det totale antal bæltefikseringer på nationalt plan.

TABEL 9. OVERSIGT OVER INDIKATORER VEDR. REMMEFIKSERING MED EN TILKNYTTET MÅLSÆTNING OM REDUKTION I 2020 I FORHOLD TIL BASELINE

2. REMME – Nationalt niveau	Baseline	Monitorering	Udvikling	
INDIKATOR	2011-2013	2014	Fra baseline til 2014	
2.01 Antal personer hvor der bruges remme (<i>Antal berørt</i>)	1.316	1.262	-54	antal berørt
2.03 Andelen af personer hvor der bruges remme af antal indlagte (<i>Andel i pct.</i>)	4,9	4,6	-0,3	pct.-point

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien, Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

På nationalt niveau har der været et fald i anvendelsen af remme i forbindelse med bæltefikseringer (Indikator nr. 2.01-2.03).

5.2 VARIGHEDEN AF BÆLTEFIKSERINGER PÅ REGIONALT NIVEAU

I forhold til det regionale niveau har alle regioner med undtagelse af Region Sjælland opnået et fald i forhold til baseline i det totale antal påbegyndte bæltefikseringer samt antallet af personer, der bæltefikseres i alt.

TABEL 10. ANTAL PERSONER DER BÆLTEFIKSERES & DET TOTALE ANTAL BÆLTEFIKSERINGER FORDELT PÅ REGIONER

1. BÆLTE		Baseline	Monitorering	Udvikling	
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014	Fra baseline til 2014	
1.02 Antal personer der bæltefikseres (<i>Antal berørt</i>)	Region Hovedstaden	716	637	-79	antal berørt
	Region Midtjylland	449	419	-30	antal berørt
	Region Nordjylland	174	157	-17	antal berørt
	Region Sjælland	248	250	2	antal berørt
	Region Syddanmark	477	467	-10	antal berørt
1.03 Total antal bæltefikseringer (<i>Antal påbegyndt</i>)	Region Hovedstaden	1.770	1.660	-110	antal påbegyndt
	Region Midtjylland	1.639	1.221	-418	antal påbegyndt
	Region Nordjylland	593	386	-207	antal påbegyndt
	Region Sjælland	579	818	239	antal påbegyndt
	Region Syddanmark	1.108	1.070	-38	antal påbegyndt

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien, Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

Dertil viser monitoreringen at alle regioner, med undtagelse af Region Sjælland har opnået et fald i forhold til baseline i det totale antal påbegyndte bæltefikseringer under 2 timer (Indikator nr. 1.07).

TABEL 11. TOTAL ANTAL BÆLTEFIKSERINGER 0-2 TIMER, PÅ REGIONALT NIVEAU

1. BÆLTE		Baseline	Monitorering	Udvikling	
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014	Fra baseline til 2014	
1.07 Total antal bæltefikseringer 0-2 timer (Antal påbegyndt)	Region Hovedstaden	285	164	-121	antal påbegyndt
	Region Midtjylland	276	151	-125	antal påbegyndt
	Region Nordjylland	101	68	-33	antal påbegyndt
	Region Sjælland	55	194	139	antal påbegyndt
	Region Syddanmark	98	61	-37	antal påbegyndt

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

Den samme tendens gør sig gældende i monitoreringen af udviklingen i det totale antal påbegyndte bæltefikseringer mellem 2 og 8 timer (Indikator nr. 1.08).

TABEL 12. TOTAL ANTAL BÆLTEFIKSERINGER 2-8 TIMER, PÅ REGIONALT NIVEAU

1. BÆLTE		Baseline	Monitorering	Udvikling	
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014	Fra baseline til 2014	
1.08 Total antal bæltefikseringer 2-8 timer (Antal påbegyndt)	Region Hovedstaden	501	442	-59	antal påbegyndt
	Region Midtjylland	444	322	-122	antal påbegyndt
	Region Nordjylland	178	111	-67	antal påbegyndt
	Region Sjælland	139	223	84	antal påbegyndt
	Region Syddanmark	184	160	-24	antal påbegyndt

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

I forhold til det totale antal af påbegyndte bæltefikseringer med varighed mellem 8 og 24 timer (Indikator nr. 1.09) kan Sundhedsstyrelsen konstatere, at alle regioner med undtagelse af Region Hovedstaden og Region Sjælland har haft et fald i forhold til baseline.

TABEL 13. TOTAL ANTAL BÆLTEFIKSERINGER 8-24 TIMER, PÅ REGIONALT NIVEAU

1. BÆLTE		Baseline	Monitorering	Udvikling	
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014	Fra baseline til 2014	
1.09 Total antal bæltefikseringer 8-24 timer (Antal påbegyndt)	Region Hovedstaden	576	606	30	antal påbegyndt
	Region Midtjylland	547	450	-97	antal påbegyndt
	Region Nordjylland	193	107	-86	antal påbegyndt
	Region Sjælland	216	220	4	antal påbegyndt
	Region Syddanmark	368	363	-5	antal påbegyndt

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

Monitoreringen viser endvidere, at alle regioner med undtagelse af Region Hovedstaden og Region Syddanmark har haft et fald i forhold til baseline i antallet af påbegyndte bæltefikseringer med en varighed på mellem 24 og 48 timer (Indikator nr. 1.10).

TABEL 14. TOTAL ANTAL BÆLTEFIKSERINGER 24-48 TIMER, PÅ REGIONALT NIVEAU

1. BÆLTE		Baseline	Monitorering	Udvikling	
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014	Fra baseline til 2014	
1.10 Total antal bæltefikseringer 24-48 timer (Antal påbegyndt)	Region Hovedstaden	212	217	5	antal påbegyndt
	Region Midtjylland	192	147	-45	antal påbegyndt
	Region Nordjylland	55	44	-11	antal påbegyndt
	Region Sjælland	88	85	-3	antal påbegyndt
	Region Syddanmark	200	204	4	antal påbegyndt

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

Monitoreringen af summen af bæltefikseringstimer over 48 timers varighed (Indikator nr. 1.12) viser, at alle regioner har oplevet en stigning med undtagelse af Region Midtjylland.

TABEL 15. SUM AF BÆLTEFIKSERINGER OVER 48 TIMERS VARIGHED

1. BÆLTE		Baseline	Monitorering	Udvikling	
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014	Fra baseline til 2014	
1.12 Sum af bæltefikseringstimer over 48 timers varighed (Antal timer)	Region Hovedstaden	24.728	26.830	2.102	timer
	Region Midtjylland	25.222	18.653	-6.569	timer
	Region Nordjylland	7.578	7.942	364	timer
	Region Sjælland	11.529	22.026	10.497	timer
	Region Syddanmark	37.359	42.085	4.726	timer

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

På regionalt niveau har der været et fald i anvendelsen af remme i forbindelse med bæltefikseringer (Indikator nr. 2.01-2.03).

2. REMME		Baseline	Monitorering	Udvikling	
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014	Fra baseline til 2014	
2.01 Antal personer hvor der bruges remme (Antal berørt)	Region Hovedstaden	399	396	-3	antal berørt
	Region Midtjylland	309	289	-20	antal berørt
	Region Nordjylland	104	85	-19	antal berørt
Milepæl 2020: Reduceres i forhold til baseline	Region Sjælland	146	140	-6	antal berørt
	Region Syddanmark	372	375	3	antal berørt
2.03 Andelen af personer hvor der bruges remme af antal indlagte (Andel i pct.)	Region Hovedstaden	3,8	3,7	-0,1	pct.-point
	Region Midtjylland	6,3	5,5	-0,8	pct.-point
	Region Nordjylland	4,5	3,6	-0,9	pct.-point
Milepæl 2020: Reduceres i forhold til baseline	Region Sjælland	3,9	3,7	-0,2	pct.-point
	Region Syddanmark	6,7	6,4	-0,3	pct.-point

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

5.3 PERSONER UDSAT FOR ÉN ELLER FLERE TVANGSFORANSTALTNINGER PÅ NATIONALT NIVEAU

Tabel 16 og Tabel 17 viser udviklingen i antallet af voksne, børn og unge, som i 2014 udsættes for én eller flere tvangsforanstaltninger i psykiatrien. Alle indikatorer i Tabel 16 og Tabel 17 er tilknyttet en målsætning om reduktion i 2020 i forhold til baseline.

På nationalt niveau har der været en stigning i forhold til baseline, i antal voksne berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger i psykiatrien (Indikator nr. 8.04). Dertil kan det konstateres, at andelen af voksne, der har været berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger set i forhold til antal indlagte ligger stabilt i forhold til baseline på nationalt niveau (Indikator nr. 8.05).

TABEL 16. OVERSIGT OVER INDIKATORERNE VEDR. VOKSNE UDSAT FOR ÉN ELLER FLERE TVANGSFORANSTALTNINGER MED EN TILKNYTTET MÅLSÆTNING OM REDUKTION I 2020 I FORHOLD TIL BASELINE

8. ALLE TYPER AF TVANG – Nationalt niveau	Baseline	Monitorering	Udvikling	
INDIKATOR	2011-2013	2014	Fra baseline til 2014	
8.04 Antal voksne berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger (<i>Antal berørt</i>)	5.632	5.779	147	antal berørt
8.05 Andel af voksne berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger i forhold til antal indlagte (<i>Andel i pct.</i>)	22,4	22,5	0,1	pct.-point
8.06 Antal voksne berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger pr. 100.000 borgere i regionen (<i>Antal pr. 100.000</i>)	128,2	129,4	1,2	antal pr. 100.000
<i>Denne indikator er uden målsætning, men følges i monitoreringen.</i>				

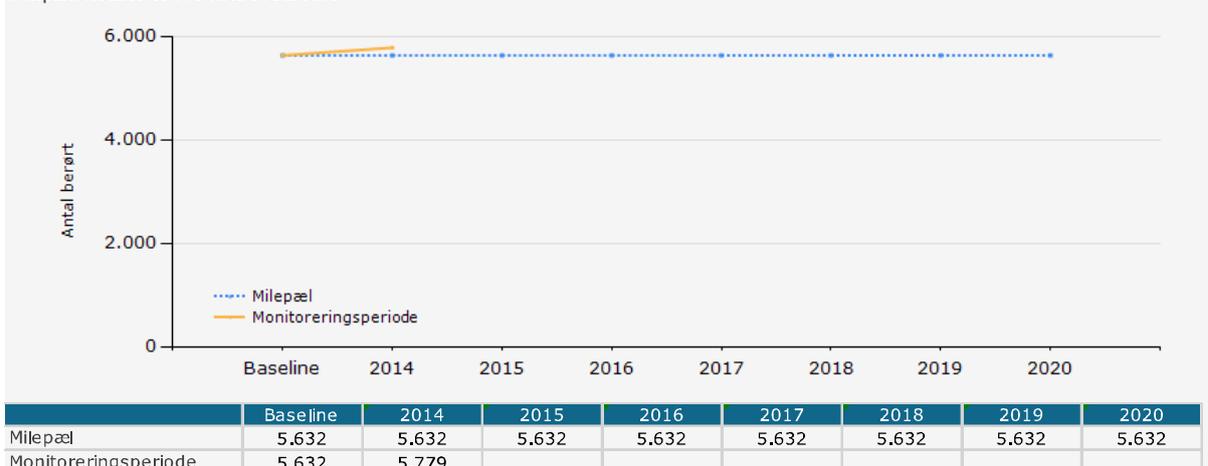
Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien, Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

Figur 13 viser udviklingen i antallet af voksne berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger. Udviklingen er sat i forhold til en tendenslinje, der viser et maksimalt loft for tvang i 2020.

FIGUR 13. ANTAL VOKSNE BERØRT AF EN ELLER FLERE TVANGSFORANSTALTNINGER I HELE LANDET

8.04 ANTAL VOKSNE BERØRT AF EN ELLER FLERE TVANGSFORANSTALTNINGER I HELE LANDET

Milepæl: Reduceres i forhold til baseline

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

I forhold til børn og unge er der på nationalt niveau en stigning i forhold til baseline, i antal børn og unge berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger i psykiatrien (Indikator nr. 8.01). Det samme gør sig gældende i forhold til andelen af børn og unge, der har været berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger set i forhold til antal indlagte (Indikator nr. 8.02)³.

TABEL 17. OVERSIGT OVER INDIKATORERNE VEDR. BØRN OG UNGE UDSAT FOR ÉN ELLER FLERE TVANGSFORANSTALTNINGER MED EN MÅLSÆTNING OM REDUKTION I 2020 I FORHOLD TIL BASELINE

8. ALLE TYPER AF TVANG – Nationalt niveau	Baseline	Monitorering	Udvikling	
INDIKATOR	2011-2013	2014	Fra baseline til 2014	
8.01 Antal af børn og unge under 18 berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger (<i>Antal berørt</i>)	242	291	49	antal berørt
8.02 Andel af børn berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger i forhold til antal indlagte (<i>Andel i pct.</i>)	16,5	18,4	1,9	pct.-point
8.03 Antal børn berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger pr. 100.000 borgere i regionen (<i>Antal pr. 100.000</i>)	20,3	24,8	4,5	antal pr. 100.000
<i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>				

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

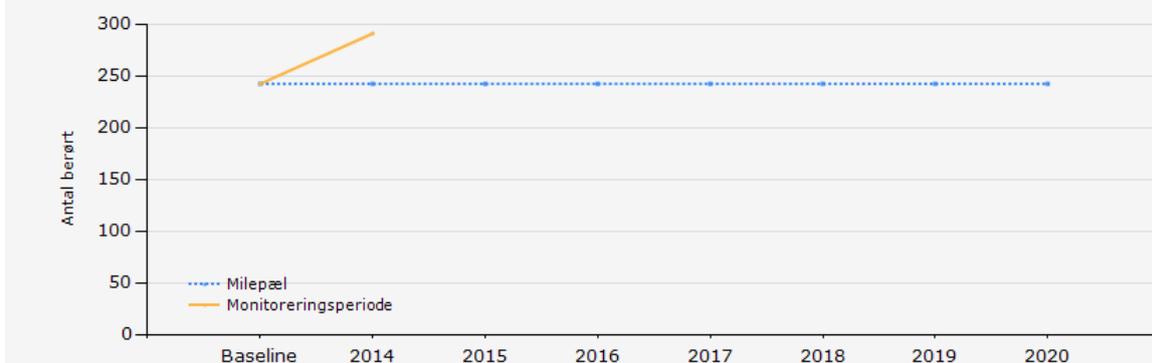
³ Andelen af alle påbegyndte registrerede tvangsforanstaltninger, der iværksættes overfor mindreårige mod dennes vilje, med informeret samtykke fra forældremyndighedens indehaver ligger på 13 pct. i 2014.

Figur 13 viser udviklingen i forhold til den forventede reduktion i forhold til baseline, i 2020.

FIGUR 14. ANTAL BØRN OG UNGE UNDER 18 BERØRT AF EN ELLER FLERE TVANGSFORANSTALTNINGER I HELE LANDET

8.01 ANTAL AF BØRN OG UNGE UNDER 18 BERØRT AF EN ELLER FLERE TVANGSFORANSTALTNINGER I HELE LANDET

Milepæl: Reduceres i forhold til baseline

	Baseline	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Milepæl	242	242	242	242	242	242	242	242
Monitoreringsperiode	242	291						

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

5.4 PERSONER UDSAT FOR ÉN ELLER FLERE TVANGSFORANSTALTNINGER PÅ REGIONALT NIVEAU

Alle regioner har haft en stigning i forhold til baseline i antallet af voksne udsat for én eller flere tvangsforanstaltninger i psykiatrien (Indikator nr. 8.04). Samme tendens ses i forhold til andelen af voksne udsat for én eller flere tvangsforanstaltninger set i forhold til antal indlagte, med undtagelse af Region Midtjylland og Region Nordjylland.

TABEL 18. VOKSNE BERØRT AF ÉN ELLER FLERE TVANGSFORANSTALTNINGER

8. ALLE TYPER AF TVANG		Baseline	Monitorering	Udvikling	
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014	Fra baseline til 2014	
8.04 Antal voksne berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger (Antal berørt)	Region Hovedstaden	2.232	2.261	29	antal berørt
	Region Midtjylland	1.153	1.162	9	antal berørt
	Region Nordjylland	487	503	16	antal berørt
	Region Sjælland	690	707	17	antal berørt
	Region Syddanmark	1.162	1.239	77	antal berørt
8.05 Andel af voksne berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger i forhold til antal indlagte (Andel i pct.)	Region Hovedstaden	22,2	22,5	0,3	pct.-point
	Region Midtjylland	25,2	23,7	-1,5	pct.-point
	Region Nordjylland	22,6	22,5	-0,1	pct.-point
	Region Sjælland	19,9	20,4	0,5	pct.-point

	Region Syddanmark	21,9	22,4	0,5	pct.-point
--	-------------------	------	------	-----	------------

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

Flere af regionerne har haft en stigning i forhold til baseline i antallet af børn og unge udsat for én eller flere tvangsforanstaltninger i psykiatrien (Indikator nr. 8.04). Samme tendens ses i forhold til andelen af børn og unge udsat for én eller flere tvangsforanstaltninger set i forhold til antal indlagte.

TABEL 19. BØRN OG UNDE UNDER 18 ÅR BERØRT AF ÉN ELLER FLERE TVANGSFORANSTALTNINGER

8. ALLE TYPER AF TVANG		Basel ne	Monitorering	Udvikling	
INDIKATOR	REGION	2011- 2013	2014	Fra baseline til 2014	
8.01 Antal af børn og unge under 18 berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger (<i>Antal berørt</i>)	Region Hovedstaden	106	123	17	antal berørt
	Region Midtjylland	51	76	25	antal berørt
	Region Nordjylland	19	9	-10	antal berørt
	Region Sjælland	40	46	6	antal berørt
	Region Syddanmark	37	48	11	antal berørt
8.02 Andel af børn berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger i forhold til antal indlagte (<i>Andel i pct.</i>)	Region Hovedstaden	20,0	22,3	2,3	pct.-point
	Region Midtjylland	18,4	22,2	3,8	pct.-point
	Region Nordjylland	11,5	7,6	-3,9	pct.-point
	Region Sjælland	14,6	16,6	2,0	pct.-point
	Region Syddanmark	13,8	14,5	0,7	pct.-point

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

Sundhedsstyrelsen bemærker at antallet af børn og unge under 18 år berørt af én eller flere tvangsforanstaltninger er lavt. Der bør således tages forbehold for, at der kan forekomme store udsving i opgørelsen af andelen af børn og unge under 18 år omfattet af én eller flere tvangsforanstaltninger ud af antal indlagte.

5.5 ØVRIGE INDIKATORER MED RELEVANS ALLE TVANGSFORANSTALTNINGER SAMLET

I opgørelsen af ovenstående indikatorer vedrørende antal personer berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger indgår en lang række tvangsforanstaltninger som fremgår af

psykiatriloven⁴, herunder tvangsmedicinering og frihedsberøvelse (tvangsindlæggelse og tvangstilbageholdelse).

Monitoreringen viser, at der har været lidt flere personer, der tvangsmedicineres (Indikator nr. 6.01) i 2014, samme tendens afspejles i andelen af personer, der tvangsmedicineres ud af antal indlagte (Indikator nr. 6.02). Det er særligt region hovedstaden, der har haft en stigning, hvor de øvrige regioner ligger forholdsvis stabilt.

TABEL 20. TVANGSMEDICINERING I ANTAL OG ANDEL AF INDLAGTE

6. MEDICINERING		Baseline	Monitorering
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014
6.01 Antal personer der tvangsmedicineres (omfatter ikke akut beroligende) (<i>Antal berørt</i>) <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Hele landet	666	744
	Region Hovedstaden	300	368
	Region Midtjylland	133	130
	Region Nordjylland	57	70
	Region Sjælland	77	87
	Region Syddanmark	101	95
6.02 Andelen af personer der tvangsmedicineres af antal indlagte (<i>Andel i pct.</i>) <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Hele landet	2,5	2,7
	Region Hovedstaden	2,8	3,5
	Region Midtjylland	2,7	2,5
	Region Nordjylland	2,5	3,0
	Region Sjælland	2,1	2,3
	Region Syddanmark	1,8	1,6

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

Derudover ses det, at der på både regionalt og nationalt niveau finder en stigning sted i forbindelse med antallet af børn og unge under 18 år samt voksne, der tvangsindlægges eller tvangstilbageholdes (Indikator nr. 7.01 og 7.04).

TABEL 21. FRIHEDSBERØVELSE HOS BØRN OG UNGE I ANTAL OG ANDELE

7. FRIHEDSBERØVELSER		Baseline	Monitorering
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014
7.01 Antal af børn og unge under 18 der tvangsindlægges eller tvangstilbageholdes (<i>Antal berørt</i>) <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Hele landet	161	195
	Region Hovedstaden	63	74
	Region Midtjylland	34	54
	Region Nordjylland	13	6
	Region Sjælland	27	30
	Region Syddanmark	28	38
7.02 Andel af børn der	Hele landet	10,9	12,3

⁴ Se bilag 3 Dokumentation af indikatorer for tvang i psykiatrien for en nærmere beskrivelse af indikatorerne.

tvangsindlægges eller tvangstilbageholdes i forhold til antal indlagte (Andel i pct.) <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Region Hovedstaden	11,9	13,4
	Region Midtjylland	12,5	15,7
	Region Nordjylland	8,0	5,0
	Region Sjælland	9,9	10,8
	Region Syddanmark	10,4	11,4
7.03 Antal børn der tvangsindlægges eller tvangstilbageholdes pr. 100.000 borgere i regionen (Antal pr. 100.000) <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Hele landet	13,4	16,6
	Region Hovedstaden	17,7	20,7
	Region Midtjylland	12,2	19,6
	Region Nordjylland	10,8	5,1
	Region Sjælland	15,6	17,7
	Region Syddanmark	10,8	15,1

Kilde: eSundhed.dk, Tvang i psykiatrien. Kørselstidspunkt: 24-04-2015 13:05:43

Samme tendens ses hos andelen af børn og unge samt voksne, der tvangsmedicineres ud af antal indlagte (Indikator nr. 7.02 og 7.05). Tvangsindlæggelse og tvangstilbageholdelse betegnes under ét som frihedsberøvelse. Hvis betingelserne for frihedsberøvelse er til stede, skal der ifølge loven iværksættes en tvangstilbageholdelse.

TABEL 22. FRIHEDSBERØVELSE HOS VOKSNE I ANTAL OG ANDELE

7. FRIHEDSBERØVELSER		Baseline	Monitorering
INDIKATOR	REGION	2011-2013	2014
7.04 Antal voksne der tvangsindlægges eller tvangstilbageholdes (Antal berørt) <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Hele landet	4.622	4.833
	Region Hovedstaden	1.830	1.866
	Region Midtjylland	903	926
	Region Nordjylland	400	437
	Region Sjælland	566	595
	Region Syddanmark	995	1.082
7.05 Andel af voksne der tvangsindlægges eller tvangstilbageholdes i forhold til antal indlagte (Andel i pct.) <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Hele landet	18,4	18,8
	Region Hovedstaden	18,2	18,5
	Region Midtjylland	19,7	18,9
	Region Nordjylland	18,6	19,5
	Region Sjælland	16,3	17,2
	Region Syddanmark	18,8	19,6
7.06 Antal voksne der tvangsindlægges eller tvangstilbageholdes pr. 100.000 borgere i regionen (Antal pr. 100.000) <i>Denne indikator er uden målsætning men følges i monitoreringen.</i>	Hele landet	105,2	108,2
	Region Hovedstaden	134,2	133,5
	Region Midtjylland	91,5	92,2
	Region Nordjylland	87,2	94,1
	Region Sjælland	88,2	91,6
	Region Syddanmark	105,7	113,7

5.6 OPSUMMENRING

I det følgende opsummeres udviklingen i indikatorerne vedrørende varigheden af bæltefikseringer samt udviklingen i indikatorerne vedrørende personer udsat for én eller flere tvangsforanstaltninger.

På nationalt niveau har der været et fald i forhold til det totale antal bæltefikseringer med varighed inden for kortere intervaller end 48 timer (Indikator nr. 1.02-1.10). Det betyder, at det særligt er de kortere og mellemlange bæltefikseringer, der er nedbragt. Alle regioner, med undtagelse af Region Sjælland har opnået et fald i forhold til baseline i det totale antal påbegyndte bæltefikseringer under 2 timer (Indikator nr. 1.07). Den samme tendens gør sig gældende for bæltefikseringer mellem 2 og 8 timer (Indikator nr. 1.08). I forhold til bæltefikseringer med varighed mellem 8 og 24 timer (Indikator nr. 1.09) har alle regioner med undtagelse af Region Hovedstaden og Region Sjælland haft et fald i forhold til baseline. Dertil viser monitoreringen, at alle regioner med undtagelse af Region Hovedstaden og Region Syddanmark har haft et fald i forhold til baseline i antal bæltefikseringer med en varighed på mellem 24 og 48 timer (Indikator nr. 1.10).

Ses der på den samlede sum af bæltefikseringstimer over 48 timers varighed (Indikator nr. 1.12) viser monitoreringen, at der har været en stigning på nationalt niveau og alle regioner har haft en stigning med undtagelse af Region Midtjylland. Det bør i den forbindelse bemærkes, at enkelte langvarige bæltefikseringer kan påvirke indikatorens resultat.

På nationalt niveau har der været et fald i anvendelsen af remme i forbindelse med bæltefikseringer (Indikator nr. 2.01-2.03). Et fald i antallet af fikseringer med remme kan være en forventelig følge af et fald i antallet af fikseringer med bælte.

På nationalt niveau har der været en stigning i forhold til baseline i antal voksne berørt af én eller flere tvangsforanstaltninger i psykiatrien (Indikator nr. 8.04). Dertil kan det på nationalt niveau konstateres, at andelen af voksne, der har været berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger set i forhold til antal indlagte ligger stabilt i forhold til baseline (Indikator nr. 8.05).

På regionalt niveau kan Sundhedsstyrelsen konstatere, at alle regioner har haft en stigning i forhold til baseline i antallet af voksne udsat for én eller flere tvangsforanstaltninger i psykiatrien (Indikator nr. 8.04). Samme tendens ses i forhold til andelen af voksne udsat for én eller flere tvangsforanstaltninger set i forhold til antal indlagte, med undtagelse af Region Midtjylland og Region Nordjylland (Indikator nr. 8.05).

I forhold til børn og unge har der på nationalt niveau ligeledes været en stigning i forhold til baseline i antal børn og unge berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger i psykiatrien (Indikator nr. 8.01). Det samme gør sig gældende i forhold til andelen af børn og unge, der har været berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger set i forhold til antal indlagte (Indikator nr. 8.02). Alle regioner, med undtagelse af Region Nordjylland, har haft en stigning i forhold til baseline i antallet af børn og unge udsat for én eller flere tvangsforanstaltninger i psykiatrien (Indikator nr. 8.04). Samme tendens ses i forhold til andelen af børn og unge udsat for én eller flere tvangsforanstaltninger set i forhold til antal indlagte.

Sundhedsstyrelsen er opmærksom på, at der er en usikkerhed vedrørende data for børn og unge, da data inkluderer tvang med forældresamtykke.

BILAGS, FIGUR- OG TABELOVERSIGT

Bilagsoversigt:

Bilag 1. Notat vedrørende Sundhedsstyrelsen kommentering af tvangsmonitoreringen i psykiatrien

Bilag 2 Oversigt over tvangsformer

Bilag 3 Dokumentation af indikatorer for tvang i psykiatrien

Bilag 4 Baggrundstabeller til monitoreringen af tvang i psykiatrien 2014

Figuroversigt:

Figur 1. Andelen af personer, der bæltefikseres ud af antal indlagte i hele landet	9
Figur 2. Andelen af personer, der bæltefikseres af antal indlagte i Region Nordjylland	10
Figur 3. Andelen af personer, der bæltefikseres ud af antal indlagte i Region Midtjylland	10
Figur 4. Andelen af personer, der bæltefikseres ud af antal indlagte i Region Syddanmark	11
Figur 5. Andelen af personer, der bæltefikseres ud af antal indlagte i Region Hovedstaden	11
Figur 6. Andelen af personer, der bæltefikseres ud af antal indlagte i Region Sjælland	12
Figur 7. Totalt antal Bæltefikseringer over 48 timer i hele landet	13
Figur 8. Totalt antal bæltefikseringer over 48 timer i Region Nordjylland	14
Figur 9. Totalt antal bæltefikseringer over 48 timer i Region Midtjylland	14
Figur 10. Totalt antal bæltefikseringer over 48 timer i Region Syddanmark	15
Figur 11. Totalt antal bæltefikseringer over 48 timer i Region Hovedstaden	15
Figur 12. Totalt antal bæltefikseringer over 48 timer i Region Sjælland	16
Figur 13. Antal voksne berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger i hele landet	27
Figur 14. Antal børn og unge under 18 berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger i hele landet	28

Tabeloversigt:

Tabel 1. Andelen af personer der bæltefikseres ud af antal indlagte med en tilknyttet målsætning om reduktion på 50% i 2020 i forhold til baseline	8
Tabel 2. Andelen af personer, der bæltefikseres, ud af antal indlagte på regionalt niveau.....	9
Tabel 3. Total antal bæltefikseringer over 48 timer med en tilknyttet målsætning om reduktion på 50% i 2020 i forhold til baseline	12
Tabel 4. Total antal bæltefikseringer over 48 timer på regionalt niveau	13
Tabel 5. Beroligende medicin i antal og andele.....	16
Tabel 6. Fastholden i antal og andele	17
Tabel 7. Personlig skærmning i antal og andele	18
Tabel 8. Oversigt over indikatorer vedr. bæltefiksering med en tilknyttet målsætning om reduktion i 2020 i forhold til baseline	21
Tabel 9. Oversigt over indikatorer vedr. remmefiksering med en tilknyttet målsætning om reduktion i 2020 i forhold til baseline.....	22
Tabel 10. Antal personer der bæltefikseres & det totale antal bæltefikseringer fordelt på Regioner.....	22
Tabel 11. Total antal bæltefikseringer 0-2 timer, På regionalt niveau	23
Tabel 12. Total antal bæltefikseringer 2-8 timer, på regionalt niveau.....	23
Tabel 13. Total antal bæltefikseringer 8-24 timer, på regionalt niveau.....	24
Tabel 14. Total antal bæltefikseringer 24-48 timer, på regionalt niveau	24
Tabel 15. Sum af bæltefikseringer over 48 timers varighed	25
Tabel 16. Oversigt over indikatorerne vedr. voksne udsat for én eller flere tvangsforanstaltninger med en tilknyttet målsætning om reduktion i 2020 i forhold til baseline.....	26
Tabel 17. Oversigt over indikatorerne vedr. børn og unge udsat for én eller flere tvangsforanstaltninger med en målsætning om reduktion i 2020 i forhold til baseline.....	27
Tabel 18. Voksne berørt af én eller flere tvangsforanstaltninger	28
Tabel 19. Børn og unge under 18 år berørt af én eller flere tvangsforanstaltninger	29
Tabel 20. Tvangsmedicinering i antal og andel af indlagte	30
Tabel 21. Frihedsberøvelse hos børn og unge i antal og andele	30
Tabel 22. Frihedsberøvelse hos voksne i antal og andele	31

sundhedsstyrelsen.dk